

ДО
Г-ЖА МИХАЕЛА ДОЦОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА 52 - РОТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ДОЦОВА,

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	52-654-01-155
Дата	01.10.2026

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 70, ал. 1, т. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, внасяме проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за ветеринарномедицинската дейност, заедно с мотиви към него и предварителна оценка на въздействието.

Молим законопроектът да бъде представен за разглеждане и обсъждане, съгласно установения ред.

Приложения:

1. Мотиви към законопроекта;
2. Оценка на въздействието.

ВНОСИТЕЛИ:

Ангел Кутев
Явор Гечев
Кръстьо Стоянов Бръвна

Ангел Ненов Георгиев
Димитър Георгиев Дрежков
Коста Георгиев Стоянов
Искра М. Михайлова - Попарова
Ангелия Анева - Велич
Христина Михайлова

Велислав Великов Великов
Тамара Славова Суляков <
Айрик Курдиги Пехливанова
Змилов Димитри Конрад //
Свирев Мирвир Ирфан
Павел Димитров Попов
Николаева Тасява Порохова
Алга Гориланова Горича
Милана Петкова Жекова
Ирина Славова Асикова - Димитри
Нихал Фехмиева Юзерган -

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за ветеринарномедицинската дейност

(Обн., ДВ, бр. 87 от 2005 г., изм. и доп., бр. 30, 31, 55 и 88 от 2006 г., бр. 51 и 84 от 2007 г., бр. 13, 36 и 100 от 2008 г., бр. 27, 35, 74, 95 и 102 от 2009 г., бр. 25 и 41 от 2010 г., бр. 8 и 92 от 2011 г., бр. 77, 82 и 97 от 2012 г., бр. 7, 15, 66, 68, 83 и 99 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 14 от 2015 г., бр. 14, 34 и 58 от 2016 г., бр. 58 и 85 от 2017 г., бр. 17 и 98 от 2018 г., бр. 24 и 101 от 2019 г., бр. 13, 51, 52 и 71 от 2020 г., бр. 102 от 2022 г., бр. 102 от 2023 г., бр. 21, 23 и 41 от 2024 г. и бр. 55 от 2026 г.)

§ 1. В чл. 139, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 7 думите „с изключение на животни, отглеждани за добив на кожи“ се заличават.

2. Създава се т. 14а:

„14а. отглеждането и/или развъждането и/или умъртвяването на животни с цел добив на ценни кожи;“.

§ 2. В чл. 420а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава изречение второ:

„Който наруши забрана по чл. 139, ал. 1, т. 14а се наказва с глоба от 800 до 1500 евро, а при повторно нарушение - с глоба от 2000 до 6000 евро.“.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Когато нарушението по чл. 139, ал. 1, т. 1, 1а, 3-5 и 15 е извършено от едноличен търговец или юридическо лице, се налага имуществена санкция в размер от 500 до 1500 евро, а при повторно нарушение от 1000 до 2500 евро. Когато нарушението по чл. 139, ал. 1, т. 14а е извършено от едноличен търговец или юридическо лице, се налага имуществена санкция в размер от 2500 до 4500 евро, а при повторно нарушение от 4500 до 10 000 евро.“.

§ 3. В § 1 от Допълнителните разпоредби се създава т. 126:

„126. „Ценни кожи“ са кожи от животни, които се отглеждат и/или развъждат с цел производство на кожи с козина.“.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 4. В Закона за защита на животните (Обн., ДВ, бр. 13 от 2008 г., изм. и доп., бр. 80 от 2009 г., бр. 8 и 92 от 2011 г., бр. 53 от 2014 г., бр. 34 от 2016 г., бр. 58 от 2017 г., бр. 17 от 2018 г., бр. 102 от 2022 г. и бр. 102 от 2023 г. и бр. 61 от 2025 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 7, ал. 2 се създава т. 18а:

„18а. отглеждане и/или развъждане и/или умъртвяване на животни с цел добив на ценни кожи“.

2. В чл. 62, ал. 2 след думите „чл. 422 от Закона за ветеринарномедицинската дейност“ думата „а“ се заличава и накрая се поставя запетая и се добавя: „а в случаите по чл. 7, ал. 2, т. 18а - разпоредбите на чл. 420а от Закона за ветеринарномедицинската дейност.“.

§ 5 Подзаконовите нормативни актове по прилагането на закона, както и подзаконовите нормативни актове по прилагането на Закона за защита на животните, се привеждат в съответствие с този закон в 6-месечен срок от влизането му в сила.

Ангел Кутев
Звонимир Петков

ВНОСИТЕЛИ:

Крсто Стояков Вразе

Ангел Ненов Георгиев

Димитр Георгиев Дренев

Коста Георгиев Стояков

Мекра Д. Михайлова-Копарова,

Атандже Анева - Велич

Хаджи Петров

Великов Великов Великов
Татяна Славова Славова

Димитр Курчев Пехливанов
Златина Димитров Курчев
Светлана Петров Курчев

Павел Димитров Тонев
Михаела Тосева Тосева
Олга Тосева Тосева
Илиана Петкова Именова

Ирина Славова Аснова - ДИНАМАНТ
Никола Фехтнева ЮЗЕРТАН

МОТИВИ

към проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за ветеринарномедицинската дейност
(ЗИД на ЗВД)

I. Причини, които налагат приемането на законопроекта:

Приемането на законопроекта се обуславя от необходимостта от въвеждането на национални мерки, свързани с хуманното отношение към животните, опазване на околната среда и защита здравето на хората.

1. Предмет на изготвения законопроект е въвеждането на нормативна забрана за отглеждането и/или развъждането и/или умъртвяването на животни с цел добив на ценни кожи в Република България.

Посочената дейност е разрешена в Република България и по последно публикуваните данни в единния регистър на животните и животновъдните обекти, публикуван на сайта на Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ), към момента **не съществуват животновъдни обекти за отглеждане на животни с цел добив на ценни кожи**. Последният регистриран животновъден обект за отглеждане на животни за ценни кожи е затворен през м. януари 2025 г. В него са отглеждани американски норки, а капацитетът му е бил 128 576 бр. животни. Обектът се е намирал до с. Маджерито, Стара Загора.

Проектът съдържа **предложение за забрана на дейността на обектите, в които се развъждат и умъртвяват животни само заради техните кожи (напр. лисици, норки, чинчили, енотовидни кучета и др.)**. Законопроектът не засяга използването на кожи като второстепенни продукти от месопроизводството, както и използването на кожи, добити чрез законен лов. В тази връзка, в проекта е предвидена и легална **дефиниция на понятието „Ценни кожи“**, съгласно която това са **„кожи от животни, които се отглеждат или развъждат с цел производство на кожи“**. Така предложената дефиниция кореспондира в максимална степен със смисъла на определението за „животни с ценна кожа“, предвидено в Регламент (ЕС) № 142/2011 на Комисията от 25 февруари 2011 г.

В преходните и заключителни разпоредби на проекта се предлага и съответно изменение и допълнение на чл. 7 от Закона за защита на животните (ЗЗЖ), което да **квалифицира отглеждането, развъждането и умъртвяването на животни с цел добив на ценни кожи като проява на жестокост към животните**.

2. Мотивите, обосновавали предложението за нормативна забрана на добива на ценни кожи, са следните:

2.1. Хуманно отношение към животните и обществения морал

2.1.1. Основният аргумент за въвеждане на забраната е необходимостта държавата ни да продължи да **провежда последователна законодателна политика за хуманно отношение към животните** и ограничаване случаите на жестокост, в унисон с най-добрите европейски практики. Българското законодателство вече е възприело като неприемливи част от практиките за добив на кожи, като с разпоредбата на чл. 139, ал. 1, т. 14 от ЗВД е забранен добивът, внасянето и изнасянето на кожи от кучета и котки. На практика няма разлика в мотивите, обосноваващи забраната за добив на кожи от кучета и котки и забраната за добив на кожи от други животински видове, които не се използват за консумация от човека. Предвид посоченото, действащото ни законодателство се явява непоследователно, непропорционално и необосновано. Нещо повече, със ЗВД е въведена забрана не само по отношение на добив на кожи от кучета и котки, но и внос и износ на такива кожи, което ясно показва моралната оценка на законодателя.

2.1.2. Настоящите системи за отглеждане на животни за кожи не могат да осигурят базови поведенчески и физически нужди на видовете. В свое становище от 30 юли 2025 г. Европейския орган за безопасност на храните (EFSA)¹ заключава, че „при всички пет вида най-съществените последици за благосъстоянието са свързани с размера и бедните условия на клетките“, които „ограничават движението на животните и им пречат да търсят храна и да изследват средата си“, като „повечето от тези отрицателни последици за благосъстоянието не могат да бъдат значително намалени в настоящата система за производство на кожи“.

2.1.3. Основните животински видове, отглеждани за добив на ценни кожи, са диви животни. Това са лисици, американски норки, енотовидни кучета. Независимо, че са родени и отгледани в клетки, те притежават инстинктите и етологичните нужди на диви животни, а не на одомашнени (опитомени).

Съобразно легалната дефиниция, съдържаща се в § 1, т. 6 от Допълнителната разпоредба на ЗЗЖ, *"Диво животно"* е всяко живо гръбначно същество, различно от човека, включително свободно живеещите, с изключение на домашните породи кучета, котки, коне, магарета, крави,

¹ Европейски орган за безопасност на храните (EFSA). „Welfare of American mink, red and Arctic foxes, raccoon dog and chinchilla kept for fur production“ [„Благосъстояние на американска норка, червена и арктическа лисица, енотовидно куче и чинчила, отглеждани за производство на кожи“], обобщение към научното становище на EFSA, 30 юли 2025 г., достъпно на: <https://www.efsa.europa.eu/en/plain-language-summary/welfare-american-mink-red-and-arctic-foxes-raccoon-dog-and-chinchilla-kept>, последно посетен на 6 юли 2026 г.

овце, кози, свине, гъски, патици, кокошки, пуйки и други. Видно от посочената дефиниция, не е налице правен спор по отношение на обстоятелството, че добивът на ценни кожи се осъществява посредством отглеждане на диви, а не домашни животни, което води до по-голям стрес и вреда за животните.

В чл.2 от *Наредба №16 от 3 февруари 2006 г. за Защита и хуманно отношение при отглеждане и използване на селскостопански животни*, издадена от Министерство на земеделието и горите, се въвежда изискването животните да се „отглеждат по начин, който не им причинява болка, страдания и наранявания и според физиологичните и етологичните особености на вида, категорията и възрастта им, като имат предвид степента им на одомашняване.“

Опитомяването на животни от човека (одомашняването) е еволюционен процес, при който популации от животни се приспособяват към живота в плен чрез промени в генетичния състав в продължение на векове. Опитомяването на животните, отглеждани за ценни кожи е започнало много след това на останалите животни, отглеждани от човека и тези видове не показват добро адаптиране към живот в плен, дори напротив, показват страх от човека и много бърза и естествена приспособимост към живота в дивата природа.

Предвид изложеното, независимо от това дали се полагат усилия за хуманно отглеждане, поставянето на диви животни в тесни клетки е невъзможно да задоволи етологичните им нужди. Технически доклад на Научния комитет за здравето и благосъстоянието на животните към Генерална дирекция по здравеопазване и защита на потребителите към Европейската Комисия от декември 2001 г., посочва, че типичните клетки за норки и лисици във ферми за кожи не успяват да осигурят задоволяване на важни нужди на животните като катерене, плуване (при норките) или копаене (при лисиците). Следва да се отбележи, че няма данни в индустрията за ценни кожи да е разработена система, която задоволява описаните по-горе нужди на лисици и норки. Авторите на Доклада посочват още, че **най-важният аспект на опитомяването от гледна точка на благосъстоянието на животните, е уникалната способност на опитомените видове да взаимодействат с хората по положителен начин. Подобно нещо не се наблюдава при отглеждането на норки за добив на кожи.** Норките имат поведение на диво животно, което реагира агресивно на присъствието на хора поради стрес, уплаха и невъзприемане на общуването с човешкия вид. В този смисъл, не са налице основания да се твърди, че има достатъчна степен опитомяване на вида и че животните се чувстват спокойно в тесни клетки. Въпреки, че останалите видове животни, като чинчилите и зайците, се считат за опитомени видове, тяхното благосъстояние във фермите за кожи също е сериозно компрометирано

2.1.4. Използваните (включително и в България, докато бяха действащи фермите за добив на ценни кожи) системи за отглеждане на животните в батерийни клетки противоречат на чл. 17 от ЗЗЖ, който изисква да не бъде ограничавано движението на животните по начин, който им причинява болка, страдание или силен страх и въвежда задължение за собствениците да осигуряват пространство за движение и почивка, съответстващо на физиологическите и поведенчески потребности на съответния вид животно.

В цитираното в по-горе в 2.1.2. научно становище на EFSA от 2025 г. се посочва, че **всички видове във фермите за кожи страдат от ограничение на движението, невъзможност за изследователско и хранително поведение, сензорна недостатъчност или свръхстимулация и други видово-специфични вреди.** Най-важното е заключението, че тези вреди са **присъщи на системата**, а в повечето случаи нито превенция, нито съществено смекчаване са възможни в настоящата система.

Не може да има съмнение, че отглеждането в клетки е жестоко отношение към животните. Във фермите за норки **площта на клетките е 2250 кв. см, което е равно на 0,225 кв. м. или площта на 4 листа с формат А4.**² Естествените местообитания на вида са повърхностни течащи и стоящи води и крайречни гори, а индивидуалната територия на едно животно е в размер на няколко квадратни километра. Изследвания показват, че затворени в клетки, норките развиват физиологически и поведенчески разстройства, включително самонаранявания и канибализъм. Това се отнася и за всички животни, отглеждани за кожи.

Съществувалата в България до скоро практика на отглеждане на норки допускаше още един вид страдание за животните, което се явява и в **нарушение на ЗЗЖ.** Норките са териториални животни и в природата не живеят в групи, а по единично и на големи разстояния едно от друго. Във фермите, не само че хиляди норки живеят в едно помещение, но и се допуска съжителството на **няколко норки в една клетка през по-голямата част от живота им.** Това е една от най-честите причини за смъртност, наранявания и канибализъм.

2.1.5. Необходимо е да се отчетат и изключително жестоките практики на умъртвяване. Кожухарската индустрия изисква кожите да не са наранени, поради което животните се умъртвяват чрез обществено неприемливи, нехуманни методи като **обгазяване в газови камери, пускане на електрически ток през муцуната и ректума, електрически ток във вода или чупене на врата.** За умъртвяване на норки, които са основно отглежданите животни за кожи и единствените отглеждани доскоро в България, се прилага обгазяване с въглероден

² Решение РД11-1809/30.08.2017 на БАБХ за предоставяне на достъп до обществена информация. Стр. 3, параграф 9.2.

диоксид (CO₂) или въглероден оксид (CO). Въглеродният оксид често се доставя от изгорели газове (които включват също малки количества CO₂ и други токсични газове).

Тези опасения се **потвърждават и от позицията на Федерацията на ветеринарите в Европа (FVE)**, Федерацията на европейските асоциации на ветеринарните лекари за домашни животни (FECAVA) и Световната асоциация на ветеринарните лекари за дребни животни (WSAVA) от 2025 г.³, според която при умъртвяване за добив на кожи или при депопулация норките обичайно се ограничават ръчно или в капани и се умъртвяват с въглероден диоксид или въглероден оксид, лисиците и други кучеподобни видове се хващат с метални щипки около врата и се умъртвяват чрез електричество, а чинчилите се умъртвяват чрез летална инжекция. В същата позиция се посочва, че **тези емпирично развити методи „често не успяват да осигурят хуманна смърт“ и е вероятно да причиняват „стрес, болка и ненужно страдание“**.

Научни публикации и доклади отбелязват, че „убиването на норки с CO₂ трябва да се избягва“ и че „**използването на въглероден оксид от изгорели газове за умъртвяване на норки не е приемливо и не трябва да се допуска**“. Доказано е, че поставяне на животните в камера, съдържаща висока концентрация на CO₂ (над 50%), най-малко 10-15 секунди ще изпитват болка в лигавицата на горните дихателни пътища преди загубата на съзнание, което е сериозен проблем, противоречащ на принципите за хуманно умъртвяване на животните без страдание.⁴

Някои от причините да се счита, че **умъртвяването в газови камери противоречи с хуманното отношение към животните**, са: пренаселване на камерата и натрупване на животните едно върху друго, силен стрес за всички животни от забавеното настъпване на смъртта, силно дразнещ ефект на CO₂, който предизвиква продължителни реакции на кашлица, кихане, ритане и конвулсии.

В този контекст практиките по умъртвяване не могат да бъдат разглеждани като отделен технически проблем, а като част от цялостния модел на производство на кожи, при който **начинът на отглеждане и начинът на умъртвяване са подчинени на търговската цел** за запазване на кожата, а не на интереса на животното да бъде предпазено от страх, болка и страдание.

2.1.6. Жестокото отношение към животните за ценни кожи противоречи на обществения морал. В подкрепа на това заключение, в рамките на спора **ЕС — Seal Products** органите за уреждане на спорове на Световната търговска организация (СТО) приемат, че

³ FVE, FECAVA и WSAVA. „Позиция в подкрепа на поэтапното прекратяване на фермите за кожи“ (Position statement: Support for a phase-out of fur farming), 14 ноември 2025 г. Достъпно на: https://fve.org/cms/wp-content/uploads/Fur-farming-Statement_Adopted.pdf, последно посетено на 6 юли 2026 г.

⁴ Център за оценка на риска по хранителната верига. Научно становище за отглеждането на американска норка в България, 2017 г.

съображенията, свързани с хуманното отношение към животните, могат да попадат в обхвата на защитата на „обществения морал“, поради което държавите членки могат да въведат мерки, насочени към защита на такива обществено значими ценности.

2.1.7. Предложената забрана се обосновава и от аргументите срещу отглеждането и убиването на животни за **цел, която не задоволява съществени човешки нужди**. Принципът, че дадено животно не трябва да бъде убито без основателна причина, независимо от метода за убиване, отразява достиженията на ЕС който признава животните за **съзнателни същества**⁵. В съвременното общество кожите с косъм или т.нар. „ценни кожи“ са основно моден аксесоар и вече не покриват първоначалната си практическа функция за защита от студ. Това разбиране се споделя и в позицията на FVE, FECAVA и WSAVA от 2025 г., цитирана по-горе, в която кожите са определени като „нехуманен и ненужен луксозен продукт“. С напредъка на технологиите модната функция на кожите с косъм отдавна е заменена от съвременни материали, които често са почти неразличими от истински ценни кожи. **Производството на модни аксесоари не може да бъде определено като съществена човешка нужда, която да оправдава отглеждането и умъртвяването на животни, още повече когато методите на отглеждане и умъртвяване причиняват страдание на живи същества.**

2.1.8. Етичните аргументи срещу отглеждането и убиването на животни единствено или основно за добив на ценни кожи вече са намерили отражение в законодателството на голяма част от европейските страни. По данни на Fur Free Alliance, след приемането на забраната в Полша през 2025 г., **вече 24 европейски държави са въвели пълни забрани, частични забрани или законодателни решения за прекратяване дейността на фермите за ценни кожи**. Сред държавите с приети пълни забрани са Обединеното кралство, Ирландия, Норвегия, Белгия, Нидерландия, Естония, Люксембург, Австрия, Чешката република, Словакия, Словения, Хърватия, Сърбия, Босна и Херцеговина, Северна Македония, Италия, Латвия, Литва и Полша.⁶

Други европейски държави са предприели частични или фактически мерки за ограничаване на сектора. Тези примери следва да се разглеждат не като алтернатива на пълната забрана, а като доказателство за общото европейско признаване на проблемите, свързани с фермите за ценни кожи. Частичните забрани по видове не решават принципния проблем, защото оставят възможност дейността да продължи или да бъде възобновена чрез други видове животни, отглеждани със същата основна цел – добив на ценни кожи.

Поради това законопроектът възприема по-ясен и последователен подход: обща забрана за отглеждането и умъртвяването на животни, когато единствената или основната цел е добив

⁵ Съгласно Договора от Лисабон за изменение на Договора за Европейския съюз и на Договора за създаване на Европейската общност

⁶ Забраните на фермите за ценни кожи в Европа и по света <https://www.furfreealliance.com/fur-bans/>

на ценни кожи. Това не е изолирана мярка, а част от преобладаваща европейска тенденция, основана на съображения за хуманно отношение към животните, обществено здраве, биосигурност, опазване на околната среда, биологично разнообразие и обществен морал.

2.1.9. Все повече световноизвестни дизайнери и търговци се отказват от използването на естествена кожа с косъм в своята дейност. Списъкът на модни брандове вече наброява над 1600. Сред тях са марки като Adidas, Lacoste, Prada, Zara, Armani, Versace, Furla, Gucci, Hugo Boss, Lee Cooper, Mango, H&M, Bershka и още стотици представители на индустрията. Всичко посочено води до обоснования извод, че се наблюдава трайна тенденция на отказ от използването на естествени кожи и **този вид стопанска дейност се очертава като нерентабилна и най-вече с лош имидж.**

2.1.10. В България, през март 2018 г. бе създадена *Гражданска инициатива за забрана добива на ценни кожи*, която събра над **51 хиляди подписа на граждани** в подкрепа на искането за затваряне на фермите за добив на кожи, поради главно етични съображения. Подписите и искането на Националната гражданска инициатива бяха внесени в Народното събрание на 22.06.2018 г.

За периода от март 2022 до февруари 2023 г., в рамките на Европейската гражданска инициатива Fur Free Europe „Европа без ценни кожи“ **71 444 български граждани (от общо валидирани 1 502 319 подписа за целия ЕС) се подписаха под искане за европейска забрана на:**

- отглеждането и умишното убийство на животни с единствена или основна цел производство на кожи;
- пускането на пазара на ЕС на кожи от животни, отглеждани в стопанства, и продукти, съдържащи такива кожи.

Според социологическо проучване от 2021 г., проведено от агенция „СОВА ХАРИС“⁷ **81,1 % от анкетирания български граждани не оправдават отглеждането и убиването на животни единствено заради кожата им.** Три години по-рано, през 2018 г., Института за социални изследвания и маркетинг МБМД посочва, че хората с такава позиция са 75%.

2.1.11. На заседание на земеделските министри на държавите членки на ЕС, в рамките на Съвета по селско стопанство и рибарство (AGRI-FISH), проведено на 28 юни 2021 г., България застъпи позиция за гарантиране на здравеопазването, хуманното отношение към животните, опазването на околната среда и защитата на здравето и интересите на гражданите, съобразно

⁷ Проучване на общественото мнение по теми свързани със защитата на животните (Сова Харис) април 2021 г. https://saai.bg/wp-content/uploads/2021/04/Analiz_KAZH1_0421.pdf

националното и европейското законодателство. България посочи, че във връзка със все по-засилените обществен интерес и очаквания за предприемане на политически промени относно прекратяване на интензивното отглеждане на животни за ценни кожи, **страната ни подкрепя иницирирането на дебат за забрана на фермите за ценни кожи на територията на ЕС.** Няма основания за промяна на вече изразената пред Съвета българска позиция, още повече че към момента дори **не са налице действащи ферми** за добив на ценни кожи в България.

2.1.12. Последователното засилване на законодателните и институционалните мерки срещу жестокостта и нехуманното отношение към животните в България показва ясна промяна в обществените очаквания и в подхода на държавните институции. През 2025 г. Министерският съвет одобри проект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, насочен към по-тежко наказване на изтезанията на животни, включително при заснемане с цел разпространение, користна цел, организирана престъпност, опасен рецидив или особено тежки случаи. През май 2025 г. международната конференция *„Заедно срещу жестокостта! Нови заплахи и ефективни решения в защита на животните“* събра представители на национални и европейски институции, експерти и граждански организации в търсене на ефективни законодателни и практически решения. В същата посока е и подписаният през 2026 г. меморандум между сдружение „КАЖИ“ и Министерството на земеделието и храните за цялостна политика за защита на животните, включително по отношение на фермите за ценни кожи.⁸ Отглеждането и умъртвяването на животни единствено заради кожата им попада в тази по-широка тема, поради което предложената забрана е последователна част от националната политика за превенция на нехуманното отношение към животните.

2.2. Рискове, свързани с експлоатацията на фермите за ценни кожи

Съществуването на ферми за ценни кожи, особено тези, в които се отглеждат неместни видове – хищни бозайници (като Американската норка), е свързано с **рискове за здравето на хората и животните, рискове за биологичното разнообразие и рискове от замърсяване на околната среда.**

Тези рискове следва да бъдат разглеждани през подхода *„Едно здраве“*, който отчита взаимовръзката между здравето на хората, животните и екосистемите. В този смисъл позицията от 2025 г. на Федерацията на ветеринарните лекари в Европа (FVE), Федерацията на европейските асоциации на ветеринарните лекари за домашни животни (FECAVA) и Световната асоциация на ветеринарните лекари за дребни животни (WSAVA) посочва, че

⁸ Меморандум между Министерството на земеделието и храните и Сдружение „Кампании и активизъм за животните в индустрията“ (КАЖИ) относно необходимостта от приемственост и последващи действия по политиките за защита и хуманно отношение към животните, 2026 г., т. IV.7 „Превенция срещу възстановяване или създаване на ферми за ценни кожи“. Достъпно на: <https://caai.bg/wp-content/uploads/2026/05/Memorandum-MZH-KAZHI.pdf>

интензивното отглеждане на животни за кожи поражда сериозни заплахи за здравето на животните, общественото здраве и околната среда и е непропорционално и неоправдано през призмата на подхода „Едно здраве — едно благосъстояние“.

2.2.1. Зоонози и болести по животните. Още през 2017 г. в Научно становище на Центъра за оценка на риска по хранителната верига (ЦОРХВ)⁹, се анализира рискът от отглеждането на основно отглеждания за ценни кожи вид - Американската норка. Становището разглежда влиянието върху здравето на хората, околната среда и климатичните промени, биологичното разнообразие, възможностите за пренасяне на зарази върху дивите и други селскостопански животни, както и върху благосъстоянието и здравето на отглежданите животни. В становището се посочва, **че научната литература изобилства от съобщения, които показват широката палитра от заразни, инвазивни и зоонозни заболявания на вида Американска норка и много голямото им здравно значение както за здравеопазването на вида и другите диви или продуктивни животни, така и при риска за общественото здраве. Някои по-често срещани заболявания при норките са: Туберкулоза, Антракс, Гана, Ботулизъм, Инфлуенца, Нюкясълска болест, Болест на Ауески, TSEs и др.**

Според публикувана от ЦОРХВ на 10.03.2023 г. *Научна информация за Установяване на Високопатогенна инфлуенца А по птиците при норки, отглеждани за ценна кожа* се посочват **обезпокоителни случаи на установена високопатогенна инфлуенца А във ферми за норки.** Според последните експериментални и полеви доказателства норките са податливи както на високопатогенни и нископатогенни птичи вируси (H7N9, H5N6 и H9N2), вкл. и на пандемичния вирус високопатогенна инфлуенца, така и на човешки грипни вируси (H3N2 и H1N1), което води до предположението, **че този вид животни може да служи като потенциален вектор за междувидово предаване сред птици, бозайници и хора.**

Последващите данни потвърждават, че рискът не е само теоретичен. През 2022 г. е установено огнище на **високопатогенна инфлуенца А по птиците H5N1** във ферма с над 50 000 норки в Испания, а през 2023 г. във Финландия са установени инфекции при фермирани лисици, американски норки и енотовидни кучета в множество ферми за кожи. Научните анализи на тези огнища посочват въвеждане на вируса от диви птици и данни, насочващи към предаване между животните във фермите. Това потвърждава, **че фермите за кожи могат да**

⁹ Научно становище за оценка на риска чрез анализ на информация, свързана с отглеждането на Американска норка за ценни кожи в животновъдни обекти на територията на Р. България – публикувано на 26 септември 2017 г. – ЦОРХВ

създават условия за разпространение на вируси с потенциал за адаптация към бозайници.¹⁰¹¹¹²

Тези опасения се подкрепят и от нови научни данни за вирусното разнообразие при животни, отглеждани за кожи. В изследване, публикувано през 2024 г. в научното списание „Нейчър“, при животни от кожухарската индустрия са установени 125 вирусни вида, от които 36 преди това неизвестни, а 39 са оценени като потенциално високорискови за междувидово предаване. Сред откритите вируси са и коронавируси и вируси на инфлуенца А. Макар изследването да е проведено извън ЕС, то е релевантно за оценката на риска, тъй като разглежда същия тип индустриално отглеждане на чувствителни видове като норки, лисици и енотовидни кучета.¹³

В член 168 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се посочва, че при разработването и изпълнението на всички политики и дейности на Съюза трябва да се осигурява високо равнище на закрила на човешкото здраве.

В чл. 11 от Европейската социална харта е регламентирано правото на всеки за опазване на неговото здраве и задължението на договарящите страни да предотвратяват, доколкото е възможно, епидемиите, ендемиите и на другите болести, както и причините за заболяванията. Вътрешната нормативна уредба съдържа същите задължения на държавата.

2.2.2 Антимикробна резистентност. Научно изследване, проведено във ферми за кожи в Дания, Исландия и Нидерландия, демонстрира **тясна връзка между приема на антибиотици и резистентността при отглеждането на норки за кожа.** Интересно откритие обаче е, че устойчиви на антибиотици бактерии са открити дори във ферми, където норките не са получавали антибиотици в продължение на много години. Освен това, почвата около фермите за кожи може да бъде силно замърсена с бактерии и паразити, включително зоонозни.¹⁴

Научна информация на Центъра за оценка на риска по хранителната верига от 2026 г. относно антимикробната резистентност потвърждава, че тя представлява „**значимо предизвикателство**“ за здравето на хората и животните и се разглежда през принципа „**Единно здраве**“. В тях се подчертава, че резистентните щамове могат да се разпространяват и да заразяват хора или животни, а **антимикробната резистентност е определяна от**

¹⁰ Агуеро, М. и др. „Инфекция с високопатогенен вирус на инфлуенца А по птиците H5N1 при фермирани норки, Испания, октомври 2022 г.“, научно списание „Евросървейлънс“, 2023 г. Достъпно на: <https://www.eurosurveillance.org/content/10.2807/1560-7917.ES.2023.28.3.2300001>, последно посетено на 7 юли 2026 г.

¹¹ Лино, Е. и др. „Инфекции с високопатогенен вирус на инфлуенца А по птиците H5N1 при фермирани животни за кожи във Финландия, юли 2023 г.“, научно списание „Евросървейлънс“, 2023 г. Достъпно на: <https://www.eurosurveillance.org/content/10.2807/1560-7917.ES.2023.28.31.2300400>, последно посетено на 7 юли 2026 г.

¹² Карейнен, Л. и др. „Инфекции с високопатогенен вирус на инфлуенца А по птиците H5N1 при фермирани животни за кожи във Финландия, 2023 г.“, научно списание „Евросървейлънс“, 2024 г. Достъпно на: <https://www.eurosurveillance.org/content/10.2807/1560-7917.ES.2024.29.25.2400063>, последно посетено на 7 юли 2026 г.

¹³ Джао, Дж. и др. „Фермираните животни за кожи носят вируси със зоонозен потенциал за междувидово предаване“, научно списание „Нейчър“, 2024 г. Достъпно на: <https://www.nature.com/articles/s41586-024-07901-3>, последно посетено на 7 юли 2026 г.

¹⁴ Nikolaisen N.K., Ferner M., Lassen D.C.K., et al. (2022). Association between Antibiotic Consumption and Resistance in Mink Production. *Antibiotics (Basel)*. 2022 Jul 9; 11(7):927. doi: 10.3390/antibiotics11070927. PMID: 35884181; PMCID: PMC9311663. (accessed 08.08.2022).

В анализа „Пълна оценка на разходите на кожухарската индустрия в ЕС“ от 2025 г. **антибиотично-резистентните бактерии са посочени сред основните групи патогенни и здравни рискове, свързани с фермите за кожи, наред със SARS-CoV-2, инфлуенца вируси, салмонела, кампилобактерии и криптоспоридии.**¹⁶

Вирусът на COVID-19 беше открит в **469 ферми за норки в 10 държави членки на ЕС**, както и в САЩ и Канада. Убитите норки, само заради COVID-19, са над 20 000 000, а ликвидираните ферми за норки заради вируса са 1228. Бързото и неконтролирано разпространение на SARS-CoV-2 във ферми за норки не е спряно и след прилагането на въведените от Европейския съюз допълнителни мерки за **биосигурност**.

Последващите оценки показват, че този риск не може да бъде напълно отстранен само чрез мерки за **биосигурност**. В анализа „Пълна оценка на разходите на кожухарската индустрия в ЕС“ от 2025 г. се посочва, че **мерките за превенция на SARS-CoV-2 и инфлуенца във фермите за кожи — включително затваряне на страните на помещенията, намаляване на плътността на животните, ваксинационни и тестови програми — биха стрували приблизително 211 млн. евро годишно. Същевременно анализът подчертава, че тези мерки биха намалили, но не биха премахнали напълно риска, тъй като предаване на патогени все още може да настъпи, включително чрез избягали животни.**

16 Карпентер, Грiffin. „Пътна оценка на разходите на колекторската индустрия в ЕС“, октомври 2025 г. Достъпно на: <https://griffincarpenter.org/wp-content/uploads/downloads/2025/10/full-cost-account-of-the-car-junk-industry.pdf>, последно посещено на 7 юли 2026 г.

Този риск вече е признат и на равнище Европейски съюз. С Регламент за изпълнение (ЕС) 2025/1422 на Комисията от 17 юли 2025 г. **американската норка е включена в актуализирания списък на инвазивните чужди видове от значение за Съюза**, като прилагането на включването по отношение на този вид е предвидено от 7 август 2027 г.¹⁷

Във фермите за ценни кожи у нас се отглеждаха стотици хиляди животни от вида Американска норка (*Neovison vison*). Тя е **в списъка със 100-те най-опасни инвазивни вида** в Европа¹⁸, както и в списъците на приоритетните инвазивни чужди видове за България и за Югоизточна Европа (проект ESENIAS-TOOLS)¹⁹. Американската норка е изключително силен и агресивен хищник, който бързо се размножава и измества популациите на силно застрашената Европейска норка, както и на други животни от семейство Порови, тъй като им отнема територии и се конкурира с тях за храна и подслон. Американската норка е инвазивен неместен вид бозайник със силно отрицателно въздействие върху местната фауна в Европа, който **засяга отрицателно поне 47 местни вида** - водолюбивите птици около сладководните водоеми, морските птици, дребните бозайници.

По данни от научна публикация на гл. ас. Йордан Кошев от ИБЕИ - БАН, за периода 01.08.2017 г. – 11.03.2019 г. в близост до най-голямата ферма за норки в района на с. Маджерито (обл. Стара Загора) са установени 108 американски норки извън фермата – в населените места и дивата природа, вкл. в защитена зона от Натура 2000 BG0000425 “Река Съзлийка”. В природата норките се срещат на разстояние до 6 км от фермата, а в населени места – до 8 км от фермата. В статията се обсъжда потенциалният отрицателен ефект върху дивата природа на този инвазивен чужд вид (ИЧВ).²⁰

В становище от 20.04.2023 г. на ИБЕИ-БАН, изготвено въз основа на мониторинг, изпълняван от учени от ИБЕИ-БАН и Мрежата за инвазивни чужди видове в Югоизточна Европа (ESENIAS), се съдържат следните изводи от събраната и анализирана информация от 01.08.2017 г. до края на 2022 г. относно разпространението на американската норка в България:

- В дивата природа **има стабилна популация от инвазивния чужд вид американска норка**, която се наблюдава от началото на проучването. Регистрациите на американски норки са регулярни и не намаляват през времето.
- Американските норки демонстрират преобладаващо нощна активност, което **показва адаптация към живот извън фермата.**

¹⁷ Регламент за изпълнение (ЕС) 2025/1422 на Комисията от 17 юли 2025 г. за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/1141 по отношение на списъка на инвазивните чужди видове от значение за Съюза. Достъпно на: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ.L_202501422, последно посетен на 7 юли 2026 г.

¹⁸ Delivering Alien Invasive Species Inventories for Europe - 100 of The Worst

¹⁹ ESENIAS - East and South European Network for Invasive Alien Species - ESENIAS-TOOLS

²⁰ Koshev Y. 2019. Occurrence of the American Mink *Neovison vison* (Schreber, 1777) (Carnivora: Mustelidae) in Bulgaria. *Acta Zoologica Bulgarica* 73 (3): 417–425.

- Разпространението на американската норка не зависи от присъствието на човешка дейност или разстоянието от фермата, което означава, че тя може да бъде срещната много извън изследваната територия. Съответно, **пълният обхват на нейното разпространение в страната не е изяснен към момента.**

- Има данни за присъствие на американски **норки в района на НАТУРА 2000 BG0000425 „Река Съзлийка”** (Koshev 2019) и околните реки, където може да оказват отрицателно въздействие в резултат на конкуренция или хищничество върху видовете предмет на опазване в защитената зона: *Lutra lutra*, *Bombina bombina*, *Elaphe quatuorlineata*, *Emys orbicularis*, *Triturus karelinii*, *Barbus plebejus*, *Rhodeus sericeus amarus* и *Unio crassus*.

- От екологична гледна точка, американската норка може да увреди жизненоважни екосистемни функции, предоставяни на хората от околната среда, както и **биологичното разнообразие** на страната. **Възстановяването на околната среда би струвало значително количество средства и усилие**, ако не се предприемат моментални мерки за възпирането на разпространението на норки от фермата, улов и премахване на вече избягалите и установили се животни в природната среда.

Като страна по Конвенцията за опазване на дивата европейска флора и фауна и естествените местообитания, одобрена с Решение 82/72/ЕИО на Съвета, **България, е поела ангажимент да вземе всички подходящи мерки, за да се гарантира запазването на естествените местообитания на видовете от дивата флора и фауна.**²¹

Европейските оценки също подчертават значимостта на този риск. В анализа „*Пълна оценка на разходите на кожухарската индустрия в ЕС*“ от 2025 г. американската норка и енотовидното куче са посочени сред най-проблемните инвазивни чужди видове в Европа, като фермите за кожи са определени като основен исторически и настоящ източник на тези животни. В същия анализ годишният разход за премахване на американската норка от територията на ЕС е оценен приблизително на **79 млн. евро.**²²

Наред с щетите за дивата природа, съществуват и редица сигнали за **наранени и умъртвени домашни животни** от близките села до действалата ферма за норки край с. Маджерито. Местното население беше подложено на зловонни миризми, рискове от **замърсяване на въздуха, почвите и водите**, постоянни набези от избягали животни, както и

²¹ Регламент (ЕС) №1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 22.10.2014

²² Карпентър, Грифин. „Пълна оценка на разходите на кожухарската индустрия в ЕС“, октомври 2025 г. Достъпно на: <https://griffincarpenter.org/reports-a-full-cost-account-of-the-eu-fur-industry>, последно посетено на 7 юли 2026 г.

от риск за заразни заболявания. Системните бягства на норки се установяват както в доклади на контролните органи, така и в множество медийни публикации.

2.2.5. Стотиците хиляди животни във фермите за кожи, произвеждат **огромно количество фекални маси от хищници**, които поради химическия си състав са неподходящи за използването им в селското стопанство. Въпреки, че съгласно нормативните изисквания би следвало отпадъците и фекалните маси от фермите да се унищожават в инсталация за био газ, преди и по време на пренасянето им те често попадат в почвата, подпочвените води и водните пътища. Високото съдържание на азот и други хранителни вещества при **оттичането на фекалните маси, води до евтрофикация и образуването на мъртви зони във водоемите** в близост до фермите, където свръхрастежът на водорасли изразходва целия кислород, необходим за оцеляването на водните обитатели.²³

Значимостта на тези въздействия се потвърждава и от анализа „Пълна оценка на разходите на кожухарската индустрия в ЕС от 2025 г., който оценява годишните екологични разходи от замърсяване и използване на ресурси на **143 млн. евро** за фермите за кожи в ЕС. При включване на местните вреди за населението и разходите, свързани с инвазивни чужди видове, общите екологични разходи са оценени на **226 млн. евро** годишно само за фермерския сектор.²⁴

Многобройните сигнали за наличие на голямо количество загробени трупове на одрани норки, по времето на функциониране на фермите за добив на ценни кожи в България, свидетелстват за потенциалните опасности, които фермите за ценни кожи създават за околната среда и човешкото здраве посредством замърсяванията на почвите, подпочвените води и въздуха.

2.2.6. Последващата обработка на козината има **опустошителен ефект върху местните водни басейни, подпочвените води, почвата и качеството на въздуха, оттам влияе на вредните емисии и климатичните промени.**

Количеството вредни емисии, генерирани от целия цикъл на производството и обработка на кожата влиза в **противоречие с принципите на Парижкото споразумение** за климата, както и залегналите в Зелената сделка принципи за устойчивост.

Обработката и боядисването на козината включват използването на много **токсични химикали**. Токсичните метали представляват особено сериозен проблем в глобален мащаб, тъй като те не са биоразградими и се натрупват в организма. По отношение на замърсяването

²³ *The impacts of the mink industry on freshwater lakes in Nova Scotia (2011) A study by the David Suzuki Foundation.*

²⁴ Карпентър, Грифин. „Пълна оценка на разходите на кожухарската индустрия в ЕС“, октомври 2025 г. Достъпно на: <https://griffincarpenter.org/reports/a-full-cost-account-of-the-eu-fur-industry>, последно посетен на 7 юли 2026 г.

на почвата с токсични метали апретирането и боядисването на кожи се нарежда сред първите пет отрасли с най-висок интензитет на замърсяване. Обработката с химикали пречатства биоразградимостта на продуктите от естествена козина, поради което те се превръщат в замърсител и след края на тяхната употреба. Те се задържат за дълъг период от време в тъканите на кожените дрехи и аксесоари и могат да доведат до сериозни здравословни проблеми при потребителите и работниците, като рак, хронични отравяния или алергии и др.²⁵

Емисиите на амоняк при отглеждането на норки са най-малко два пъти повече от тези при кокошки-носачки и бройлери. Това е така поради високата необходимост от протеини на месоядните норки и използването на типичните открити помещения във фермите за кожи, без специални системи за обработка на оборския тор. При разграждане на белтъчините в урината и фекалиите под действието на анаеробни микроорганизми се образува сероводород. Сравнително високи количества сероводород (H₂S) се наблюдават при размесване за почистване на фекалната маса под клетките и при продължително задържане на фекалиите в помещението. Проучвания показват наличието на микрофлора във въздуха и аерогенни инфекции. От изходните устройства на вентилационната и климатична система и торохранилищата се отделят вредни вещества в атмосферния въздух. Всичко горепосочено застрашава здравословното състояние на персонала и на самите животни.

Тези данни са в съответствие и с анализа „Пълна оценка на разходите на кожухарската индустрия в ЕС“ от 2025 г., според който **най-големият екологичен разход, свързан с фермите за кожи, произтича от образуването на фини прахови частици, включително в резултат на амонячни емисии от животинските отпадъци. Този разход е оценен на 83 млн. евро годишно за фермите за кожи и на 108 млн. евро годишно за по-широката кожухарска индустрия.**²⁶

С оглед на изложеното, към 2026 г. е налице значително по-пълна научна, експертна и икономическа основа за извода, че фермите за ценни кожи не представляват просто лошо регулирана стопанска дейност, а модел, при който самият начин на производство поражда рискове за благосъстоянието на животните, **общественото здраве, биологичното разнообразие** и околната среда. Тези рискове са особено трудно оправдани предвид несъщественния характер на крайния продукт и ограниченото икономическо значение на сектора. В подкрепа на това, анализът „Пълна оценка на разходите на кожухарската индустрия в ЕС“ от 2025 г. оценява общия принос на фермите за кожи в ЕС като отрицателен,

²⁵ The Environmental Cost of Fur. A scientific review of the environmental impact of the fur industry – Respect for Animals 2021

²⁶ Карпентър, Грифин. „Пълна оценка на разходите на кожухарската индустрия в ЕС“, октомври 2025 г. Достъпно на: <https://griffincarpenter.org/reports-a-full-cost-account-of-the-cu-fur-industry>, последно посетено на 7 юли 2026 г.

като посочва, че екологичните и обществено-здравните разходи поотделно надвишават общите приходи на сектора.

В заключение и с оглед изложените аргументи, намираме, че са налице основания за въвеждане на забрана за добив на ценни кожи на територията на Република България. Подобна нормативна стъпка ще постави Република България сред прогресивните държави, които насърчават стопанската дейност, основана на хуманни и устойчиви практики. Българското общество сигнализира ясно, че се противопоставя на жестокото отношение към животните. Вярваме, че животновъдни обекти, които представляват риск за здравето на хората и които засягат негативно околната среда, не следва да съществуват на територията на България в бъдеще.

II. Целите, които се постигат с приемането на законопроекта:

1. Хуманното отношение към животните като част от защитата на общественото здраве, защита на околната среда и подобряване на условията за човешко съществуване.

Промяната на парадигмата в отношението към животните е необходимо условие за преодоляване/недопускане на неблагоприятните взаимосвързани ефекти по отношение на общественото здраве, биологичното разнообразие, изменението на климата и други аспекти, свързани с околната среда. Отношението ни към животните и начинът, по който ги отглеждаме, транспортираме, използваме и умъртвяваме, може да провокира появата на нови болести, включително и такива, които засягат хората. Според Световната организация за здраве на животните над 60% от известните човешки инфекциозни заболявания и около 75% от нововъзникващите и повторно възникващи заболявания са зоонози, тоест с животински произход.²⁷

2. Привеждане на българското законодателство в унисон с най-добрите практики на държавите членки на ЕС

Забраната за отглеждането и/или развъждането и/или умъртвяването на животни с цел добив на ценни кожи в Република България ще осигури въвеждане на национални мерки за хуманно отношение към животните, отразяващи най-добрите практики в рамките на ЕС. От 31 декември 2008 г. насам ЕС забрани както вътрешната, така и външната търговия с кучешка и котешка кожа и продукти от такава кожа, а от 2010 г. ограничи търговията с продукти от

²⁷ Световна организация за здраве на животните. „Значението на подхода „Едно здраве“ при справянето със зоонозни заболявания и пандемии“, 2024 г. Достъпно на: <https://www.woah.org/app/uploads/2024/06/oh-tackling-zoonotics-pandemics.pdf>, последно посетен на 7 юли 2026 г.

тюленова кожа, също поради обществената загриженост във връзка с хуманното отношение към животните

Все по-голямата част от обществеността на територията на ЕС не приема, че производството на козината е основателна причина за отглеждане и умъртвяване на животни. В отговор на общественото мнение и научните данни относно страданието на животните, рисковете за общественото здраве, биологичното разнообразие и околната среда, все повече държави членки на ЕС са въвели пълни, частични или фактически забрани за отглеждане на животни за кожи.

3. Гарантиране изпълнението от страна на държавата на основни конституционни права на гражданите:

- Опазването и възпроизводството на околната среда, поддържането и разнообразието на живата природа и разумното използване на природните богатства и ресурсите на страната в съответствие с чл. 15 от Конституцията на РБ.

- Осигуряване правото на всеки гражданин на здравословна и благоприятна околна среда в съответствие с чл. 55 от Конституцията на РБ.

Предложената забрана е насочена именно към предотвратяване на дейност, която създава рискове за биологичното разнообразие, водите, почвите, въздуха, здравето на животните и общественото здраве, поради което е в съответствие с конституционното задължение на държавата да опазва околната среда и живата природа.

4. Преодоляване на вътрешни противоречия в националното законодателство и регламентиране на мерки, целящи създаване на надеждна, ефективна защита и хуманно отношение към животните

Проявата на нехуманно отношение към животно е забранена съгласно ЗВД и ЗЗЖ:

4.1 Член 151, т.1 от ЗВД забранява причиняването на страх, нараняване, болка, страдание, стрес или смърт на животни, освен в изрично посочени случаи,

4.2. Член 17 от ЗЗЖ изисква да не бъде ограничавано движението на животните по начин, който им причинява болка, страдание или силен страх, както и въвежда задължение за собствениците на животни да осигуряват място, съответстващо на физиологическите и поведенчески особености на животните и пространство за движение и почивка;

4.3 Член 7, ал.1 от ЗЗЖ забранява проявата на жестокост към животните, в това число всяко действие или бездействие, което причинява продължително или повтарящо се страдание на животното, или увреждане на здравето му или стрес, както и нарушаване на принципа на добрата практика по отглеждане на животни, когато това води до вредни последици за здравето на животните.

Тези вътрешни противоречия се потвърждават и от актуалната научна оценка на Европейския орган за безопасност на храните от 2025 г. относно благосъстоянието на животните, отглеждани за производство на кожи. В нея се посочва, че „при всички пет вида най-съществените последици за благосъстоянието са свързани с размера и бедните условия на клетките“, които „ограничават движението на животните и им пречат да търсят храна и да изследват средата си“, като „повечето от тези отрицателни последици за благосъстоянието не могат да бъдат значително намалени в настоящата система за производство на кожи“.²⁸

Страданието на животните е неизбежна част от отглеждането на животни за ценни кожи. Както беше посочено - животните остават неопитомени, дори след поколения в плен и страдат изключително много, тъй като са лишени от възможността да осъществяват вроденото си, естествено поведение. **За да бъде производството на ценни кожи възможно най-евтино,** животните живеят натъпкани в тесни клетки, в които трудно могат да се движат, а чувствителните им лапи се докосват единствено до телените решетки. Те са принудени да прекарват целия си живот в миризмата на собствените си екскременти, без достъп до естествена среда. Те биват умъртвявани по особено мъчителен начин чрез обгазяване в газови камери и електрически ток през ректума и муцуната.

Същевременно отглеждането и/или развъждането и/или умъртвяването на животни с цел добив на ценни кожи не е сред изрично забранените дейности в ЗВД и ЗЗЖ, независимо от факта, че на практика съставлява жестокост по смисъла им.

5. Определяне на адекватни по съдържание и размер административнонаказателни разпоредби с дисциплиниращ ефект.

Безспорно най-важната гаранция за спазване на изискването за хуманно отношение към животните е упражняваният контрол. Това налага създаването на нови разпоредби,

²⁸ Европейски орган за безопасност на храните. „Благосъстояние на американска порка, червена и арктическа лисица, спотовидно куче и чинчила, отглеждани за производство на кожи“, обобщение на разбираем език към научното становище, 30 юли 2025 г. Достъпно на: <https://www.efsa.europa.eu/en/plain-language-summary/welfare-american-mink-red-and-arctic-foxes-raccoon-dog-and-chinchilla-kept>, последно посетено на 7 юли 2026 г.

предвиждащи административни санкции при неспазване на забраната за отглеждането и/или развъждането и/или умъртвяването на животни с цел добив на ценни кожи.

Въвеждането на конкретни наказания за съответните нарушения е в съответствие с някои от разпоредбите на регламентите на ЕС в областта на ветеринарно законодателство и защитата на животните, които съгласно чл. 288 от ДФЕС подлежат на директно прилагане от всички държави членки.

Такива конкретни наказания за съответните нарушения на изискванията за хуманно отношение към животните са уредени в държавите членки на ЕС.

III. Финансовите и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Приемането на проекта на ЗИД на ЗВД не води до необходимост от допълнителни финансови средства.

Предвид факта, че към момента няма действащи животновъдни обекти за отглеждане на животни с цел добив на ценни кожи, предложената уредба има предимно превантивен характер и не предполага необходимост от компенсационни механизми за действащи оператори. Прилагането на забраната може да се осъществява в рамките на съществуващите контролни правомощия на компетентните органи.

IV. Очаквани резултати от приемането на предложения проект на нормативен акт:

С приемането на проекта на ЗИД на ЗВД ще бъдат въведени мерки за ефективно прилагане на правилото за хуманно отношение към животните, в частност отглеждането и/или развъждането и/или умъртвяването на животни с цел добив на ценни кожи.

Очакваният резултат е и предотвратяване на възстановяването на стопанска дейност, която създава значими и взаимосвързани рискове за животните, хората и околната среда. Актуалните научни и експертни оценки показват, че тези рискове не се свеждат до отделни нарушения, а произтичат от самия модел на отглеждане на животни за кожи — използване на диви или слабо доместикирани видове, държани в ограничена среда, при риск от зоонози, инвазивни чужди видове, замърсяване и значими обществени разходи.

В този смисъл анализът „Пълна оценка на разходите на кожухарската индустрия в ЕС“ от 2025 г. оценява общия принос на фермите за кожи в Европейския съюз като отрицателен, като посочва, че екологичните и обществено-здравните разходи поотделно

надвишават общите приходи на сектора. Приходите на фермите за кожи в ЕС са 183 млн. евро, докато екологичните разходи са 226 млн. евро, общественото-здравните разходи са 211 млн. евро, а общият принос на сектора е минус 446 млн. евро.

В член 13 от ДФЕС се признава, че животните са същества с усещания. Законодателството на Съюза в областта на хуманното отношение към животните изисква собствениците на животни, животновъдите и компетентните органи да спазват изискванията, гарантиращи хуманното отношение към животните, и да се избягва причиняването на ненужна болка и страдание.

С приемането на проекта на ЗИД на ЗВД ще се гарантират по-високи стандарти за опазването на околната среда (въздух, води, почви), здравеопазването на животните и общественото здраве, ще се избегне разпространението на инфекциозни болести, запазване на съществуващия здравен статус на животните и хората и по-нататъшното му подобряване. Ще се подобри ефективността на официалния контрол.

Действащата нормативна рамка на национално ниво не позволява решаването на този проблем, защото не осигурява забрана върху отглеждането и/или развъждането и/или умъртвяването на животни с цел добив на ценни кожи и ефективното прилагане на съответните мерки, въпреки изричната забрана за проява на жестокост към животните, която е част от националното ни законодателство. Тя създава сериозни рискове от неблагоприятно въздействие върху здравето на хората и животните, както и върху околната среда.

V. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

Законопроектът не съдържа разпоредби, свързани с въвеждането на актове на Европейския съюз.

ВНОСИТЕЛИ:

Антон Курков

Звезден Гечев

Кръсто Стоянов Вразев

Ангел Нешов Георгиев

Димитър Георгиев Дренев

Коста Георгиев Стоянов

Мелба Д. Михайлова Желазова

Андре Амева - Вем
Хаме Рутифов

Амева

Хаме Рутифов

Великов Великов Великов

Тамара Славова Суганова

Анни Куредис Пехаванова
Эмилия Димитров Димитров

Свекла Димитров Димитров

Тамара Димитров Димитров

Гимназия Лозова Лозова

Ана Борисовна Борисова

Ирина Петрова Петрова

Ирина Славова Лозова - Димитров

Нина Петрова Лозова

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

на

проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗИД на ЗВД)

I. Основания за законодателната инициатива

Отчитайки, че:

- високата степен на **хуманно отношение към животните е част от устойчивото развитие** и отговаря на очакванията на гражданите и на търсенето на пазара;
- добивът на ценни кожи може да доведе до разпространение на заразни болести сред дивите и домашните животни и същевременно да има **неблагоприятен ефект върху общественото здраве**;
- националните правила за хуманно отношение към животните, поради своята сложност и различни тълкувания, създават **правна несигурност**;
- забраната за отглеждането и/или развъждането и/или умъртвяването на животни с цел добив на ценни кожи е в съответствие с нормите и политиката в областта на **защита на околната среда и общественото здраве**;
- актуални икономически анализи на сектора в ЕС показват, че фермите за ценни кожи имат ограничен стопански принос, но могат да **генерират значителни външни разходи за държавите и обществото**, включително за обществено здраве, биосигурност, околна среда, инвазивни чужди видове и публични компенсации при кризи;
- стандартите за хуманно отношение към животните са от жизненоважно значение за управлението на животновъдството в Европа и имат все по-голямо въздействие върху потреблението и равнището на **конкурентоспособност на земеделските стопанства**;
- **Европейската банка за възстановяване и развитие**, в рамките на актуализираната си екологична и социална политика, **спря да финансира дейности, свързани с „отглеждане на животни с основна цел производство на кожи, както и всякакви дейности, свързани с производство на кожи“** и Европейската гражданска инициатива „Fur Free Europe“, подкрепена от над 1,5 млн. граждани на ЕС, включително над 71 хил. български граждани, потвърждава наличието на ясно обществено очакване за прекратяване на фермите за ценни кожи,

Основанията за настоящата законодателна инициатива са следните:

- В болшинството държави членки на ЕС, както и в България, съществува **ясен обществен консенсус**, че отглеждането и убиването на животни само заради козината им е ненужно, неетично и морално необосновано, неустойчиво, вредно за околната среда, биоразнообразието и борбата с климатичните промени, опасно за здравето на хората и животните и предпоставка за значителни икономически разходи, необходими за покриване на всички изброени щети.
- Необходимостта да се въведе нормативна промяна, която е **в унисон с най-добрите практики в рамките на ЕС**, международните и вътрешните политики на държавите членки и съответните им етични, икономически, културни и политически измерения.
- Необходимостта да се осигури **последователна законодателна политика по отношение на хуманното отношение към животните**. Действащата нормативна уредба съдържа забрана за добив, внос и износ на кожи от кучета и котки. Хуманното отношение към животните и забраната на жестоки практики по отглеждане и умъртвяване на животни, са приложими към всички животински видове, а не са само към такива, които традиционно се отглеждат като домашни любимци.
- **Допълване и хармонизиране на нормативната уредба** в съответствие със съществуващите в ЗВД и Закона за защита на животните (ЗЗЖ) изисквания да не се проявява жестокост към животните, в това число продължително или повтарящо се страдание, увреждане на здравето, стрес, страх, нараняване, болка, да не бъде ограничавано тяхното движение, да им бъде осигурено място, съответстващо на физиологическите и поведенческите им особености, както и пространство за движение и почивка.
- Необходимостта от **предотвратяване възобновяването на дейност по добив на ценни кожи**, при която на територията на България отново да се причиняват смърт и страдание на хиляди животни.
- Да бъде премахната възможността за **икономически нерентабилна дейност**, която не задоволява съществени човешки потребности и е обект на силно обществено неодобрение, поради неетичния ѝ характер и извънредно жестоки методи на отглеждане и умъртвяване на животни.

- Липсата на действащи към момента на територията на България ферми за отглеждане на животни за ценни кожи е показателна за липсата на устойчив и икономически интерес към тази дейност, както и наличието на множество по-качествени и **екологични алтернативи** на естествената козина.

Предлаганите нормативни промени ще:

- **предотвратят рисковете и вредните последици** от отглеждането и/или развъждането и/или умъртвяването на животни с цел добив на ценни кожи върху живота и здравето на хората и животните, както и върху околната среда.
- **подпомогнат усилията на държавата за по-високо ниво на:** защита на здравето на хората и животните; хуманно отношение към животните; превенция на зооозни заболявания; опазване на биоразнообразието и околната среда.
- **подобрят и облекчат официалния контрол** в съответствие с принципите и изискванията на националното и европейското законодателство.

II. Заинтересовани групи

Заинтересованите групи от настоящата законодателна инициатива могат да бъдат идентифицирани, както следва:

- гражданското общество, вкл. потребителите;
- Министерство на земеделието и храните (МЗХ);
- Министерство на околната среда и водите (МОСВ);
- Министерство на здравеопазването (МЗ);
- Българска агенция по безопасност на храните (БАБХ);
- потенциално заинтересовани икономически субекти, включително лица, които в миналото са развивали такава дейност или биха могли да заявят бъдещ стопански интерес към отглеждане и/или умъртвяване на животни с цел добив на ценни кожи.
- местните общности и жителите в паселени места, в близост до които са разположени или биха могли да бъдат разположени животновъдни обекти за отглеждане на животни с цел добив на ценни кожи:

Приемането на закона ще има положително въздействие върху всички идентифицирани заинтересовани групи, доколкото ще предотврати възобновяването на

развива дейност, свързана с причиняване на смърт и страдание на хиляди животни с несъществена за обществото икономическа цел.

По отношение на МЗХ, МОСВ, МЗ и БАБХ:

Задължението на държавата да **гарантира живота и здравето на хората, опазването на биоразнообразието и околната среда**, както и да поддържа високи стандарти за защита на животните, изисква и ще продължи да изисква сериозен финансов, административен, човешки и научен ресурс. Този ресурс следва да осигури превенция на съществуващите здравни и екологични рискове, както и последващи мерки за преодоляване на последиците от тях.

По отношение на МЗХ и БАБХ подобна дейност предполага **специализиран контрол** върху регистрацията и дейността на животновъдните обекти, хуманното отношение към животните, здравния статус на животните, биосигурността и **превенцията на зоонозни заболявания**. По отношение на МЗ тя е относима към превенцията на **рискове за общественото здраве и необходимостта от координирани мерки при възникване на здравни кризи**. По отношение на МОСВ тя е свързана с **рискове за околната среда, биоразнообразието и инвазивните чужди видове**, включително с необходимост от мерки за ограничаване на разпространението на американската норка в природата.

Актуален анализ на пълните обществени **разходи на сектора в ЕС за 2024 г.** показва, че **стойността на произведените кожи** във фермите за ценни кожи в ЕС е приблизително **183 млн. евро**, докато **годишните екологични разходи са оценени на 226 млн. евро**, а **разходите за превенция на рискове за общественото здраве — на 211 млн. евро**. В рамките на екологичните разходи са включени 143 млн. евро годишно разходи от замърсяване и използване на ресурси, 83 млн. евро са за вреди от фини прахови частици, 46 млн. евро вреди от подкиселяване, както и приблизително 79 млн. евро годишно прогнозни разходи за справяне с популацията на американската норка от ЕС, като инвазивен чужд вид.

След приспадане на тези външни разходи **общият принос на фермите за ценни кожи в ЕС е оценен като отрицателен — приблизително минус 446 млн. евро годишно**. Тези данни показват, че икономическото въздействие на сектора не следва да се разглежда единствено през призмата на частния стопански интерес, а и през публичните **разходи, които могат да бъдат прехвърлени върху държавния бюджет**, компетентните институции и гражданите като данъкоплатци.³

³ Carpenter, G. (2025). „Анализ на пълните обществени разходи на кожухарската индустрия в ЕС“ (A full-cost account of the EU fur industry), 14 октомври 2025 г. Достъпно на: <https://griffincarpenter.org/reports-a-full-cost-account-of-the-eu-fur-industry>

В този контекст забраната има положителен ефект за държавата, тъй като премахва нормативната възможност за възобновяване на дейност, която би изисквала специализиран контрол, и би могла да генерира значителни публични разходи.

Въвеждането на ефективна забрана по отношение на дейност, която крие значителни рискове за живота и здравето и благосъстоянието на хора и животни е в съответствие с конституционните задължения на държавата и ще увеличи ефективността на контрола и превенцията в рисковите сфери.

По отношение на потенциално заинтересованите икономически субекти, включително лица, които в миналото са развивали такава дейност или биха могли да заявят бъдещ стопански интерес към отглеждане и/или умъртвяване на животни с цел добив на ценни кожи:

Лицата, които са отглеждали животни за ценни кожи са прекратили тази дейност, няколко години по-късно, по своя инициатива. По данни на *единния регистър на БАБХ за животновъдните обекти*, към настоящия момент в България **няма действащи животновъдни обекти** за отглеждане на животни за ценни кожи. Поради това приемането на **забраната** няма да доведе до **прекръпяване на функциониращ сектор**, нито до непосредствено засягане на действащи животновъдни обекти за производство на ценни кожи. Въздействието върху икономическите субекти следва да се разглежда основно като ограничаване на **възможността за бъдещо започване или възобновяване** на такава дейност.

Последната доскоро функционираща ферма за ценни кожи — животновъден обект с капацитет 128 576 американски норки, собственост на „Фармпро“ ООД, намиращ се до с. Маджерито, област Стара Загора — **е прекратила дейност през януари 2025 г.** и към настоящия момент в нея не се отглеждат животни за кожи.

През последните десет години на територията на България са функционирали още две ферми за кожи от норки — „Стивпел“ ООД, с. Чарган, област Ямбол, с капацитет от 1000 американски норки, **със заличена регистрация към март 2022 г.**, и „Булфейст“ ЕООД, с. Любен Каравелово, област Варна, с капацитет 1500 американски норки, с **преустановена дейност от януари 2016 г.**

Прекръпяването на дейността на всички дружества, притежавали ферми за кожи в България през последните години, следва да се разглежда на фона на **общия икономически спад на сектора в ЕС**. Публикуван през 2025 г. икономически анализ на размера и

структурата на кожухарската индустрия в ЕС посочва, че фермите за кожи в ЕС са нерентабилни от няколко години тъй като **цените на суровите кожи са под производствените разходи, а секторът вече не е финансово жизнеспособен** без други източници на средства. За 2024 г. (последната година с достатъчно отчетни данни) анализът изчислява отрицателна брутна добавена стойност на фермите за ценни кожи в ЕС в размер на **минус 9,2 млн. евро**. Наред с това **през последното десетилетие броят на фермите за кожи е намалял със 73%, производството — с 86%, а стойността на продажбите — с 92%**. Това показва, че секторът не е икономически затруднен само в отделни случаи, а се намира в трайно свиване и загуба на стопанска значимост.

Публично достъпните финансови данни за „Фармпро“ ООД, дружеството, експлоатираше най-голямата и последната доскоро функционираща ферма за ценни кожи в България за периода от 2016 г. до 2025 г., **потвърждават проявлението на общия икономически спад на сектора и на национално ниво**. Най-съществените показатели са отрицателният собствен капитал, значителната текуща и натрупана загуба, както и съотношението между активите и задълженията на дружеството. Към 31.12.2025 г. собственият капитал е отрицателен в размер на **-20,280 млн. лв.**, при общи активи от **3,497 млн. лв.** и задължения от **23,777 млн. лв.** Наред с това дружеството отчита текуща загуба от **13,451 млн. лв.** само за 2025 г., а натрупаната непокрита загуба от минали години достига **8,484 млн. лв.**

Допълнително, материалните запаси намаляват от **18,445 млн. лв.** през 2024 г. до **1,067 млн. лв.** през 2025 г., включително спад на продукцията и стоките от **16,114 млн. лв.** до **67 хил. лв.** Тези показатели, разгледани в съвкупност, са силен индикатор за **липса на финансова устойчивост и ограничен пазарен интерес към продукта на дейността — суровите ценни кожи от норки**. В този контекст законопроектът има преди всичко превантивен характер, като премахва възможността за бъдещо възобновяване на икономически нестабилна, обществено неприемлива и рискова дейност.

По отношение на местните общности и жителите в населени места, в близост до които са разположени или биха могли да бъдат разположени животновъдни обекти за отглеждане на животни с цел добив на ценни кожи:

Дейността по отглеждане на животни с цел добив на ценни кожи може да има пряко неблагоприятно въздействие върху **качеството на живот на местните общности**. Това въздействие не се изчерпва с етичните въпроси, свързани с отглеждането и умишляването на животни, а включва и рискове от **неприятни миризми, замърсяване, бягство на**

животни, навлизане на инвазивни чужди видове в природата и конфликти с местното население.

Опитът от функционирането на последната доскоро действаща ферма за американски норки в България показва, че подобни обекти могат да създадат **трайно напрежение за жителите** в района, включително поради сигнали за неприятни миризми, бягства на животни и навлизане на норки в населени места и частни имоти. Поради това забраната има и превантивно значение за местните общности, като премахва възможността за бъдещо разполагане или възобновяване на дейност, която може да доведе до сходни неблагоприятни последици.

III. Анализ на разходи и ползи

1. Законодателната инициатива не предполага наличието на публични разходи за нейната реализация.
2. Намаляване на данъчни приходи не се очаква, тъй като не е налице принос към държавния бюджет от стопански субекти в сектора на добива на ценни кожи. Към момента няма действащи производители на ценни кожи.
3. Приемането на забраната има превантивен икономически ефект, тъй като ще предотврати възобновяването на дейност, която би изисквала специализиран държавен контрол и би могла да генерира бъдещи публични разходи за биосигурност, ветеринарни и здравни мерки, опазване на околната среда, ограничаване на инвазивни чужди видове и овладяване на последици при възникване на здравни или екологични кризи.

Отрицателни въздействия при неприемането на ЗИД на ЗВД

Липсата на промени в нормативната уредба ще доведе до:

- Продължаване на нормативната възможност за осъществяване на икономическа дейност, която води до ненужното страдание и убиване на множество животни;
- Неотстраняване на вътрешните противоречия в националното ни законодателство и неприлагане на най-добрите практики на държавите членки на ЕС;
- Запазване на риска от възобновяване на дейност, свързана с разпространение на зоонози и инфекциозни заболявания, опасни за живота и здравето на животните и хората;

- Запазване на риска от възобновяване на замърсяваща дейност с неблагоприятно въздействие върху околната среда, включително върху почвите, водите и въздуха;
- Запазване на рисковете за биоразнообразието от отглеждането на неместни диви животински видове с инвазивен характер, включително американската норка. Дори след прекратяване на дейността на фермите, вече изпуснати и установили се в природата животни могат да продължат да нанасят щети върху местните екосистеми, като разходите за тяхното ограничаване и премахване се поемат от държавата и обществото. Видно от мотивите към законопроекта в България вече има установена стабилна популация от инвазивна американска норка, създадена от избягали животни от фермите за добив на ценни кожи, която оказва негативно влияние върху околната среда;
- С оглед на нарастващия брой европейски държави, които забраняват или постепенно прекратяват отглеждането на животни за ценни кожи по морални и етични причини, съществува риск при липса на национална забрана България да се превърне в място за възобновяване или делокализиране на икономически западаща дейност и така да се нанесат още повече вреди на хората, природата и животните. При това напълно в разрез с обществената позиция по този въпрос;
- Запазване на възможността за бъдещо повишаване на административната и финансова тежест за държавата, включително чрез мерки за контрол върху рисковете за човешкото здраве, здравето и хуманното отношение към животните, биоразнообразието, околната среда и здравето и психическото състояние на работниците в тези обекти.

Положителни въздействия в резултат от приемането на ЗИД на ЗВД

Налице са ползи от въвеждане на забраната, които значително надвишават евентуалното ограничаване на бъдещ стопански интерес към възобновяване или започване на дейност по добив на ценни кожи.

- Ще бъде постигнато по-високо ниво на хуманно отношение към животните;
- Ще се постигне благоприятно влияние върху обществения морал. Жестокото отношение към животните е свързано с други форми на насилие и агресия в обществото. Тенденции в законодателството, които възпират и забраняват жестоки

практики към животните, ще се отразят с положителен знак върху обществения морал;

- Ще се повиши степента на защита на здравето на хората и животните. Ще се предотврати възможността за създаване на бъдещи огнища от зоонози и инфекциозни заболявания, опасни за хората и за животните, произтичащи от интензивното отглеждане на животни за кожи, както и рискът за здравето на работниците в такива обекти. Огнищата на разпространение на вируса на Covid-19 и всички останали зоонози и заболявания, които са идентифицирани като риск от тези обекти, са ясен сигнал, че те са опасни за общественото здраве. Мерките за техния контрол могат да имат сериозно отражение върху социалния живот и икономиката в световен мащаб;
- Ще се предотврати възможността местното население отново да бъде изложено на рискове, свързани с бягство на хищници от фермите, замърсяване на водите, почвите и въздуха, както и възникване на огнища на заразни заболявания и зоонози;
- Ще се спести значителен държавен ресурс за повишаване нивото на биосигурност, екологична сигурност и контрол върху хуманното отношение към животните, както и за други мерки, целящи минимизиране рисковете от подобни обекти.
- Ще се предотврати възобновяването на дейност със значителен риск за биоразнообразието и околната среда (почви, води и въздух) от отглеждането и/или развъждането и/или умъртвяването на животни с цел добив на ценни кожи:
 - Ще бъде предотвратено изпускането в природата на неместни животински видове с инвазивен характер, които могат да създадат устойчиви дивни популации, опасни за местните екосистеми и видове;
 - Ще се облекчи административната и финансова натовареност за извършване на превенция, предварителен и последващ контрол за намаляване на щетите от дивата популация на вида “Американска норка“. В европейски мащаб разходите за ограничаване и премахване на вече установени популации на американска норка като инвазивен чужд вид се оценяват на милиони евро годишно.
 - Ще се предотврати възможността за бъдещо отделяне на вредни вещества в процеса на отглеждане, умъртвяване, одиране на животните за кожи, както и в процеса на последващото съхранение и обработване на кожите, които замърсяват въздуха, почвите и водите и допринасят за вредните емисии,

благоприятстващи климатичните промени. Производството на ценни кожи е източник на замърсявания чрез остатъчен продукт – животински трупове и фекални маси, за които при наличието на настоящите системи за контрол няма гаранции, че могат да бъдат предотвратени.

Икономически положителни въздействия:

- Ще се предотврати бъдещо икономическо въздействие на изискуемите мерки за превенция, контрол и овладяване на здравни, екологични и биосигурностни рискове, свързани с фермите за ценни кожи; ще се избегне възобновяването на икономически неустойчива дейност, чийто принос към икономиката е несъществен, но която може да генерира значителни външни разходи за държавата, обществото и околната среда;
- Насърчава се създаването на качествена, екологична и щадяща животните пазарна ориентация и по този начин се способства устойчивото развитие чрез насърчаването на социално желани услуги и реализиране на правото на човека на пълноценна и здравословна околна среда.

IV. Административна тежест и структурни промени

Предлаганата законова инициатива не предвижда административни промени като закриване, сливане или създаване на нови административни структури.

Предлаганата законова инициатива не предполага създаване на административна тежест чрез изменение на регулаторни режими и такси.

Предлаганата законова инициатива ще изисква преглед на действащата подзаконова нормативна база с цел да бъдат отстранени противоречия и несъответствия с въведената забрана за отглеждане, развъждане и умъртвяване на животни с цел добив на ценни кожи.

V. Въздействие върху нормативната база

Законопроектът предвижда изменения и допълнения в Закона за ветеринарномедицинската дейност и Закон за защита на животните. В преходните и заключителни разпоредби на проекта е предвиден достатъчен срок за привеждане в съответствие на относимите подзаконови нормативни актове с приетите промени.

VI. Равно третиране от държавата и балансирано демографско развитие

Законопроектът не засяга спазването на принципа на равенство съгласно българското законодателство и за равното третиране от държавата на българите и

българските граждани, живеещи извън страната, включително за приобщаването им към държавния и общественно-политически живот в България. Не се очаква законопроектът да има въздействие върху демографското развитие.

ВНОСИТЕЛИ:

Антон Кутев -

Христо Петев

Кръсто Стоянов Брадър

Ангел Ненов Георгиев

Димитр Георгиев Дренев

Коста Георгиев Стойков

Мира Д. Михайлова - ~~Христова~~

Ангелия Анева -

Ханна Витанова

Людмила Косева Тодорова

Ана Георгиева Георгиева

Мина Петкова Жекова

Венеслав Великов Великов

Тамара Славова Султанова

Даниел Курджин Пехливанов

Емелия Пимирова Бенфика

Свирел Петров Курджиков

Павел Димитров Юнов

Кристина Славова Аснова - Димитрова

Нина Феличева Юзержан